

Asia: VN/16121/2020

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 - kierrätyksestä kiertotalouteen

Visio (luku 2)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Keräysjärjestelmät, laitospasiteettitarve ja sijoittumisperusteet (luku 3)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Kaatopaikkasijoittamisen merkitys yhdyskuntajätteen jätehuollossa on selkeästi vähentynyt. Myös kaatopaikkojen koko on merkittävästi pienentynyt aiemmasta. Tilanne on johtanut siihen, että esimerkiksi suurten eläinsuojien tulipalojen yhteydessä muodostuvalle eläinkudosta ja rakennusjätettä sisältävälle seokselle voi olla vaikea löytää sopivaa sijoituspaikkaa eikä vaihtoehtoista käsittelytapaa tällaiselle jätteelle aina ole. Kyseinen jäte ei teknisten ominaisuuksiensa puolesta sovellu jätteenpolttolaitoksella eikä destruktiolaitoksella käsiteltäväksi eikä sen esikäsittely näiden mahdollistamiseksi ole aina mahdollista. Tulipalo- tai muussa poikkeuksellisessa tilanteessa ei ole mahdollista soveltaa pelkästään ympäristönsuojelu- ja jätelakia, vaan on tarpeen toimia myös mm. terveydensuojelu- ja sivutuotelain mukaisesti ja tilanteet vaativat nopeita ratkaisuja. Vaikka kaatopaikkasijoittamisesta pyritään luopumaan, on silti varauduttava poikkeuksellisiin tilanteisiin/onnettomuustilanteisiin riittävällä kaatopaikkasijoituskapasiteetilla. Sijoittaminen kaatopaikalle on kuitenkin kokonaisvaltaisesti arvioiden sekä ympäristön että terveyden kannalta turvallisempaa, kuin eläinkudosjätteen hautaaminen tilan maaperään.

Tavoitteet ja toimenpiteet (luku 5)

1. Tiedon oikeellisuus ja digitaalisuus

Jätetiedon oikeellisuuden parantaminen on tärkeä toimenpide jätteistä tehtävän tilastotiedon käytettävyyden sekä jätehuollon kehittämisen kannalta. Tietojärjestelmien kehittämisessä erityisen tärkeää on mahdollistaa tarvittava resurssi, jotta järjestelmistä saadaan helppokäyttöiset ja selkeät. Selkeät järjestelmät mahdollistavat sen, että jo järjestelmään syötettävä tieto on mahdollisimman oikeaa (vertailutieto, automaattitarkistus) eikä vaadi raskasta viranomaistarkistusta.

2. Jätteen synnyn ehkäisyn yleiset toimenpiteet

ELY-keskus pitää tärkeänä kiertotalouden ja materiaalitehokkuuden korostamista jätteen synnyn ehkäisyssä.

2.7

Materiaalitehokkuuden edistyminen yrityksissä voi olla ympäristölupien valvonnassa hankalaa, koska valvojilla ei välttämättä ole riittävää tuntemusta juuri tietyn teollisuudenalan tekniikoista, jotka edesauttaisivat materiaalitehokkuuden edistymistä.

2.15

Alueellisen yhteistyön vahvistaminen on tärkeää niin jätehuollon kuin laajemmankin kiertotalouden edistämiseksi. ELYjen jätealan yhteistyöverkostojen lisäksi myös muuta kuin jätehuollon näkökulmaa tarkastelevien kiertotalousverkostojen luominen on tärkeää. ELYissä kiertotalousosaamisen ja -verkoston tulisi olla yhtä kattava ja kaikkia vastuualueita läpileikkaava kuten ELYjen ilmastotyössä on toteutettu.

3. Yhdyskuntajätteet

-

4. Pakkausjätteet

-

5. Kertakäyttöisten muovituotteiden vähentäminen

-

6. Biohajoavat jätteet

-

7. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

-

8. Rakentamisen jäte

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ”Purku- ja saneeraustyömaiden jätehuollon” -OHKE-hankkeessa ja viranomaisvalvontatyössä on käynyt ilmi, että purkutoimintaa harjoittavien yritysten osaamistaso vaihtelee suuresti. Osaamisen lisäämiseksi tarvitaan alan koulutuksen kehittämistä. Rakennusalan peruskoulutukseen tulisi lisätä rakennusten purkamisen, työturvallisuuden, jätteiden hyödyntämisen ja käsittelyn sekä uuden suosituksen mukaisen purkukartoituksen teon koulutusta. Muun muassa aikuiskoulutuskeskukset voisivat järjestää em. koulutusta täydennyskoulutuksena alalla jo toimiville.

Purkutyön tekemiselle määriteltävät ammatilliset vähimmäisvaatimukset ja tapa, jolla osaamisen voi osoittaa (todistus kokeen/testin suorittamisesta), nostaisivat ja tasoittaisivat alan osaamistasoa. Rekisteröitymisvelvoite antaisi mahdollisuuden alalla toimivien yrittäjien ammatillisten edellytysten arviointiin ja toiminnan perusteella myös ympäristölupatarpeen arviointiin. Purkutyön harjoittajille voitaisiin asettaa velvoite rekisteröityä jätehuoltorekisteriin, koska purkamisessa syntyy suuria määriä jätteitä ja toiminnassa on tehtävä mittavaa lajittelutyötä, jotta jätelainsäädännön velvoite etusijajärjestyksen noudattamisesta toteutuisi. Rekisteriin hyväksymisen edellytyksenä olisi purkutyön ammattipätevyyden osoittaminen (em. todistus pätevydestä). Toiminnan vakuuden edellyttäminen olisi myös perustelua, koska jätteiden toimittaminen hyödynnettäväksi ja tarvittaviin käsittelyihin sisältyy useimmiten purku-urakkaan.

Purkutoiminnan harjoittajien osaamisen lisääntyminen, pätevyysvaatimukset ja rekisteröitymisvelvoite auttaisivat purkutyön tilaajia varmistamaan asianmukaisen purkutyön toteutuminen. Pätevyys- ja rekisteröitymistodistukset voisivat toimia yhtenä vähimmäiskriteerinä purkupalvelun hankinnassa.

Seuranta (luku 7)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Muut suunnitelman osat

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Vaikutusarviointi

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Muuta

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Karttunen Päivi

Idström Laura
Etelä-Pohjanmaan ELY - Ympäristönsuojeluyksikkö